

dvbdebate.com facebook.com/dvb.debate Twitter@dvbdebate

“ဒီဗီဘီ ဒီဘီဘီ”အခြေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို DVB Multimedia Group ကနေ အပတ်စဉ် စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးကာ ဒီဗီဘီ ရုပ်သံလိုင်းမှတစ်ဆင့် ထုတ်လွှင့်ပေးနေတာဖြစ်ပါတယ်။

<b>DVB TV</b>		<b>DVB RADIO</b>	
Sunday	7.15 pm	Saturday	Evenings
Monday	1.15 am / 7.15 am / 1.15 pm	Sunday	Mornings
Wednesday	8.45 pm	<b>DVB ONLINE</b>	
Thursday	2.45 am / 8.45 am / 2.45 pm	dvbdebate.com	24/7
Friday	8.45 pm	facebook.com/dvb.debate	
Saturday	2.45 am / 8.45 am / 2.45 pm	twitter @dvbdebate	

DVB Debate ဟာ အတွေးမြင်အယူအဆများ ဖလှယ်ကာ လွတ်လပ်စွာ သဘောထားကွဲလွဲနိုင်ရန်၊ အပြန်အလှန်နားလည်မှုများ ဖန်တီးတည်ဆောက်ရန်၊ မြန်မာ့အနာဂတ်ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာရှိနေတဲ့ ပြဿနာများကို အဖြေရှာနိုင်စေရန်နှင့် လူတိုင်းပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားမှုတွေကို လက်ခံပေးနိုင်တဲ့ အခြေအတင်ဆွေးနွေးခြင်း ယဉ်ကျေးမှုပေါ်ထွက်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါတယ်။ အဖွဲ့အနေဖြင့် အခြား မီဒီယာများနှင့် ဆွေးနွေးပွဲ အသင်းအဖွဲ့များကိုလည်း ယခုလို ပွင့်လင်းတဲ့ အခြေအတင်ဆွေးနွေးပွဲများမှာ ပါဝင်လာဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်များ၊ သတင်းဓာတ်ပုံများနှင့် ကာတွန်းများကို ရုပ်သံရိုက်ကူးအပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီ ဒီဘီဘီ၏ ဖေ့ဘုတ် စာမျက်နှာနှင့် ဝက်ဘ်ဆိုဒ်များမှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။ ပြည်တွင်းရှိ အခြေအတင်ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်များကို ဝံ့ပိုးကူညီမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက်လည်း DVB Debate မှာ ရန်ပုံငွေများရှိပါကြောင်း အသိပေးလိုပါတယ်။

# DVB DEBATE



ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့  
**How to end War Crimes?**  
 ဆိုတာပဲဖြစ်ပါတယ်။

❖ မှတ်ချက်ပြုလိုသည်များ၊ အကြံပေးလိုသည်များနှင့် မေးခွန်းများ မေးမြန်းလိုပါက ရုံးချိန်အတွင်း ၀၁ ၂၉၂၇၄၃ သို့ဆက်၍ဖြစ်စေ၊ [debate@dvb.no](mailto:debate@dvb.no) သို့ဖြစ်စေ ဆက်သွယ်၍ အဖွဲ့ဝင်တဦးဦးထံသို့ မေးမြန်းနိုင်ပါသည်။

**This week's topic is WAR CRIMES**

**Part 1 Child Soldiers Part 2 Sexual violence in conflict**

**Historical context:**

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ဟာ နှစ်ပေါင်း(၆၀)ကြာမြင့်လာပြီမို့ ကမ္ဘာ့အရှည်ကြာဆုံးစစ်ပွဲလို့ဆိုရမှာပါ။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်က စတင်ခဲ့တဲ့ပြည်တွင်းစစ်ဟာ ၁၉၆၂ ခုနှစ် စစ်အစိုးရတက်လာပြီး ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုစနစ်ကို ငြင်းပယ်လိုက်ချိန်ကစလို့ စစ်ပွဲအရှိန်ပိုမြင့်လာခဲ့ပါတယ်။ နယ်စပ်ဒေသက တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတွေအပေါ် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုတွေကြောင့် စစ်ပွဲသံသရာကို ပိုရှည်သွားစေခဲ့ပါတယ်။ ဒီလို ချိုးဖောက်မှုအများစုကို တပ်မတော်ကိုယ်တိုင်က ကျူးလွန်ခဲ့တာပါ။ မြန်မာစစ်တပ်နဲ့တိုက်ပွဲဖြစ်နေတဲ့ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ ၁၇ ဖွဲ့ရှိတဲ့အတွက် ပြည်တွင်းစစ်ကာလတလျှောက်မှာ အရပ်သား တွေအပေါ် မြန်မာစစ်တပ်ကကျူးလွန်ခဲ့တဲ့ ရာဇဝတ်မှုတွေက မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင်ပါပဲ။ ဒါတွေကို အဖွဲ့အသီးသီးကမှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့ပါတယ်။ ကံဆိုးစွာနဲ့ပဲ ပြည်တွင်းစစ်ကာလတစ်လျှောက် အမျိုးသမီးတွေနဲ့ ကလေးတွေဟာ ပစ်မှတ်ဖြစ်သွားပြီး သားကောင်ဘဝကို အလွယ်တကူကျရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အရွယ်မရောက်သေးတဲ့ကလေးသူငယ်တွေကို စစ်သားစုဆောင်းခြင်းနဲ့ အရွယ် မရောက်သေးတဲ့ မိန်းကလေးတွေနဲ့ အမျိုးသမီးတွေကို စနစ်တကျနဲ့လိင်အကြမ်းဖက်ခြင်းတွေဟာ ဆယ်စုနှစ်ချီတဲ့ပြည်တွင်းစစ်ကာလတစ်လျှောက် မြန်မာစစ်တပ်က စစ်သားတွေ တောက်လျှောက်ကျူးလွန်လာခဲ့တဲ့ ရာဇဝတ်မှုတွေထဲက နမူနာ ၂ ခုလောက်သာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီရာဇဝတ်မှုတွေဟာ ဒီနိုင်ငံဥပဒေအရပုံဖြစ်ဖြစ် နိုင်ငံတကာဥပဒေအရပုံဖြစ်ဖြစ် ဥပဒေမဲ့လုပ်ရပ်တွေပါ။ ဒါပေမယ့် နိုင်ငံနဲ့အပူပိုင်း ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေပြီး ကျူးလွန်သူတွေကို အပြစ်ပေးတယ်ဆိုတာကလည်း ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲပါ။ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ စစ်သားတွေကျူးလွန်တဲ့ ရာဇဝတ်မှုတွေကို စစ်ခုံရုံးကပဲ ကြားနာစစ်ဆေးမှာဖြစ်တဲ့အတွက် စစ်တပ်ကိုဥပဒေအထက်ကို အရောက်ပို့ပေးလိုက်တာပဲဖြစ်ပါတယ်။

**Facts and Figures:**

- မြန်မာနိုင်ငံဟာ အရွယ်မရောက်သေးသူ ကလေးသူငယ်များကို စစ်မှုထမ်းခြင်းမှကင်းလွတ်ခွင့်ပြုဖို့ ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဇွန်လမှာ ကုလသမဂ္ဂနဲ့ လုပ်ငန်းစီမံချက်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ၂၀၁၄ ဇန်နဝါရီလမှာ ကလေးစစ်သား ၂၇၂ ဦးကို ထွက်ခွင့်ပြုခဲ့ပါတယ်။
- ၂၀၁၄ ခုနှစ် ကလေးသူငယ်စစ်မှုထမ်းညွှန်းကိန်းအရ မြန်မာနိုင်ငံဟာ အဆင့်(၈)နေရာမှာရပ်တည်နေပါတယ်။
- ၂၀၁၂ ခုနှစ်မှာတော့ လူ့အခွင့်အရေးလေ့လာစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့က မြန်မာနိုင်ငံမှာအရွယ်မရောက်သေးသူ စစ်မှုထမ်း(၇၀၀၀)ခန့်ရှိမယ်လို့ သုံးသပ်ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။
- ပြီးခဲ့တဲ့ စက်တင်ဘာလမှာကျင်းပခဲ့တဲ့ ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံရဲ့ စစ်ပွဲအတွင်းလိင်အကြမ်းဖက်မှု အဆိုးသတ်ရေး ပြင်ပဆွေးနွေးပွဲများအရ

- ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့မှာ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ပူးပေါင်းပါဝင်ဖို့ ကတိကဝတ်ပြုခဲ့တဲ့ (၁၅၀)မြောက်နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။
- ဦးသိန်းစိန်အစိုးရတက်လာချိန်ကစလို့ မြန်မာစစ်တပ်ရဲ့ လိင်အကြမ်းဖက်မှုကျူးလွန်ခံရတဲ့ အမျိုးသမီး ပေါင်း (၁၀၄) ဦးရှိတယ်လို့ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီးကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအသင်းက ၂၀၁၄ ခုနှစ် အစီအရင်ခံစာမှာ ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။

**Points of view:**

"တိုင်းရင်းသားဒေသတွေမှာ အမျိုးသားရေးခံယူချက်တွေအရ ကလေးသူငယ်တွေကို စစ်မှုထမ်းခြင်းတာရှိသလို ပျက်စီးနေတဲ့ကလေးတွေကို စည်းကမ်းသေသပ်လာအောင်ဆိုပြီး တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွေထဲ ထည့်ကြတာတွေရှိတယ်။" လို့ မြန်မာနိုင်ငံလူ့အခွင့်အရေး လေ့လာစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့မှ မက်သရူးစမစ်ကပြောပါတယ်။

"စစ်တပ်အတွက် အသက်မပြည့်သေးတဲ့ ကလေးတွေကို လူသစ်စုဆောင်းတာ ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက် မရှိပါဘူး။ စစ်တပ်ဆိုတာ ကလေးတွေ ကြီးပြင်းရမယ့်နေရာ မဟုတ်ပါဘူး။" (Ashok Nigam, UN country coordinator)

"တိုက်ပွဲတွေနဲ့ပတ်ပတ်ကြီးရလို့ပဲဖြစ်ဖြစ် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဒါမှမဟုတ် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှုတွေ ခံရလို့ပဲဖြစ်ဖြစ် လိင်အကြမ်းဖက်ခံရလို့ပဲဖြစ်ဖြစ် ကလေးတွေမှာ ပြင်းထန်တဲ့စိတ်ဒဏ်ရာတွေ ရတတ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ သူတို့က လူ့အဖွဲ့အစည်းကို အပြည့်အဝအကျိုးပြုနိုင်တဲ့သူတွေပါပဲ။" လို့ မြန်မာနိုင်ငံ UNICEF အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဘာထရန်ဘိန်းဗဲလ် ကဆိုပါတယ်။

"ကျနော်တို့တပ်မတော်ဟာ အလွန်စည်းကမ်းသေသပ်တဲ့ တပ်မတော်ပါ။ ဒါကြောင့် တပ်မတော်က မုဒိန်းမှုနဲ့ လူသတ်မှုတွေ ကျူးလွန်တယ်ဆိုတာ လုံးဝမဖြစ်နိုင်ပါဘူး။" လို့ သမ္မတဦးသိန်းစိန်ကပြောပါတယ်။

"အဓမ္မကျင့်တယ်ဆိုတာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတွေကိုခြိမ်းခြောက်ဖို့နဲ့ ကျမတို့နိုင်ငံကိုသွေးခွဲဖို့ စစ်တပ်က လက်နက်တခုအနေနဲ့အသုံးချတာပါ။" လို့ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်ကဆိုပါတယ်။

"တို့တပ်မတော်ဟာ ဘယ်လိုစစ်ရာဇဝတ်မှုတွေကိုမှ မကျူးလွန်သလို စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်တဲ့ စစ်သည်တွေကိုလည်း တပ်မတော် စည်းမျဉ်းဥပဒေများနဲ့အညီ ထိရောက်စွာ အရေးယူခဲ့တယ်။" (ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်)

**Information Links:**

- www.mswww.gov.mm
- www.savethechildren.org
- www.child-soldiers.org
- www.ilo.org
- www.unicef.org
- www.dvb.no
- www.womenofburma.org
- www.hrw.org
- www.chinwomen.org
- www.karenwomen.org
- www.kachinwomen.com